

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 57 (3219) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Koronázási évforduló

1939. március 12-én folyt le a Vatikánban, Szent Péter templomának főerkélyén Pius pápa megkoronázása. Előzően, a pápa koronázási miséjének ragyogó szertartásai között, elégették a földi hiúságokra emlékeztető kis csomó kócot, hozzáfűzve a jelképes mondatot: „Szentatya, így múlik el a világ dicsősége.” A koronázásban is nem dicsőségekre emlékeztetés történik, hanem az egyház földi vezetésének nagy kötelességeire. A hármaskorona a legfőbb bírói, tanítói és papi hatalom ábrázolója, s akinek fejére teszik ezt a koronát, az szolgálatot vállal Isten és a világ előtt, hogy abban a hármaskorona hivatásban mindent megtesz a földi országok és az égi ország közötti lelki összefüggés fenntartására, növelésére és diadalmassá tételére.

A koronázási évfordulón üdvös alkalmunk van rá, hogy emlékezzünk erre a főnépesség szolgálatvállalására, s egyúttal arra is, amit XII. Pius az elmúlt négy év alatt teljesített a vállalt szolgálatok irányában. Pápasága előtt is kiemelkedett már az ő emberi egyénisége, az országok vezetésének magaslatában már akkor feltűnt az ő figyelmeztető, lélek országába hívó, meggyőző melegségi és fényességű bölcsessége. „Diplomata-papá”-ként várta és üdvözölte őt a világ, mikor megkoronázták. De az ő diplomata-sága nem a földi értelmű szövetségességben mesterkedett, nem a közönségesen elképzelt diplomáciai fogásokban volt meg, nem az országok közötti hátsó gondolatok művészetében jeleskedett, hanem mindig az Istenhez való emelkedés szempontjait tárta a föld hatalmasai és egyszerű népei felé.

Legutóbbi karácsonyi beszédében is folytatta a világ tanítását arra, hogyan kell a hatalmat szolgálatná tenni, s hogyan kell az Istennel való kapcsolatba emelkedni és onnan látni, mi a tenni-valója az embereknek, a népeknek, az államoknak egymás iránt. A földi világban a megértések kölcsönössége régóta nincs meg, s az újabb évtizedek óta ez már végzetes felbomlásra fajult. Az isteni magasságban való távlatból ezek a tökéletlenségek szükségszerűen ütköznek ki, de összeütközéseiknek tanulságait le kell vonni, az embereknek föl kell ismerniök egymás küzdő lényében a jobb sorsra törekvő embertestvért. A pápa szavai és békítő igyekvései mind-mind arra irányulnak, hogy a döbbenetes megrázkódtatásokból ez a lelki egymásraismerés tudjon felocsudni.

A pápa koronázásának mostani évfordulója egybeesik azzal az óriási érdeklődéssel, mely a világ minden tája felől odafordul a Vatikán felé. Mintha onnan várják az összebonyolult emberi állapotok tisztulási folyamatának a megindulását. Emlékezhetünk rá, hogy a mostani világhonyodalom elmélyülésének kezdeti hónapjaiban Magyarország államfője, a mi Kormányzó Urunk és XII. Pius pápa egyéniségét jelölte meg olyan kiemelkedő erkölcsi tekintélynek, aki döntő bíró lehet a világ zavarai fölött. Igazán Isten békéje volna az, ami

Charkov közeli visszafoglalására számítanak német katonai körökben

Sikeresen halad a támadás a város felé. Tuniszban hirtelen beállt időváltozás akadályozza a hadműveleteket

A Jangcsén átkelt japánok széles vonalon kivetették állásaikból a csungkingi csapatokat

Berlinből jelentik: (B. T.) A keleti harctér helyzetéről a német fővárosban megjegyzik, hogy az elmúlt két napon a helyzet lényegesen nem változott. A németek sikeresen folytatják támadásaikat Charkov felé. Katonai körök valószínűen számítanak arra, hogy Charkov rövidesen ismét német kézre kerül. Az ettől délre levő szakaszon az olvadás miatt a terep nehézségei mindkét fél számára növekedtek. A középső szakaszon az arcvonal rövidítésére irányuló mozgás még nem fejeződött be.

Berlinből jelentik: (B. N.) A szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról jelentik, hogy a tegnapi bekövetkezett hirtelen időváltozás a szárazföldi és a légi hadműveleteket egész Tuniszban erősen befolyásolja. Egyik szakaszon sem jelentenek nagyobb harci cselekményt. Szakértők szerint Dél-Tuniszban a rendes körülmények között 6-8 hétig jóidőjárás várható, amely nagyobb szabású hadműveleteket tesz lehetővé. A szövetséges főhadiszálláson úgy vélekednek, hogy Montgomerynek még elegendő ideje lesz nagyobb támadás végrehajtására.

Sanghajból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A szerdai csungkingi hadijelentés beismeri, hogy a japánok, akik a hét elején Hankauctól mintegy 300 kilométernyire délnyugatra átkeltek a Jangcse folyón, a csungkingi csapatokat széles vonalon kivetették állásaikból a Jangcse délnyugati partján. A csungkingi hadijelentés közli továbbá, hogy a japánok a Jangcse vonal átkelés után délre és délnyugatra tolták előre állásaikat és mélyen behatoltak a csungkingi csapataok védelmi hálózatába.

Szilárdak maradtak a német vonalak az Orel vidékén indított nagy szovjet támadás ellenére

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről:

A keleti harctér valamennyi szakaszán szerdán kivívott elhárító és támadó sikerekben kiváló részük volt a harci, zuhanóbombázó és csatarepülőgépek nagy kötelékeinek. Charkovnál egyetlen csatarepülőgépszázad 3 bolsevista ütegállást pusztított el. Oreltől délnyugatra harci és zuhanóbombázók szakadatlanul támadták a bolsevista menetoszlopokat, közben elpusztítottak 18 bolsevista harcokocsit. A hőrci területen elkeveredett légicsaták voltak, amelyekben a német vadászok 3 esaját veszteség ellenében 37 ellenséges gépet lőttek le. További 5 szovjet gépet a légelhárító tüzéség tett tönkre. Két gépet a földön pusztítottunk el, így tehát a szovjet szerdán 44 gépet veszített. Az orel-i kanyarulatban, amelynek kül-

az ő koronája magasságából a világ felé áradhatna. Hittel és szeretettel várjuk, hogy ez a világyógyító hivatása még teljesülni fog, s a világ hiúságai fölött fel fog ragyogni az Istenben való embertestvérség napja. (P. A.)

ső szárnya ellen a bolsevista gyalogos és páncélosok tömeges bevetésével ismét heves támadások folytak, szerdán váltakozó harcokra került sor. Különben erős volt a szovjet nyomás. Oreltől délnyugatra, délre és keletre, ahol széles vonalon elkeveredett harcok voltak, de a német vonalak nem inogtak meg. A szovjet itt egy gyaloghadosz-

A háboru leggonoszabb esztendejére készítik elő az amerikai közvéleményt

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az United Press moszkvai jelentése szerint Standley amerikai nagykövet, szerdán a Kremlben megbeszélést folytatott Molotovval. Standley rövidesen találkozik Sztálinnal is, de mint a nagykövethoz közelálló körökben mondják, e találkozásnál nem szándékozik felvetni az amerikai segítségéről szóló hírek kérdését. Utalnak arra is, hogy a nagykövet kijelentései, csak személyes nézetének adtak kifejezést és hogy az egész kérdést csak eok más kérdéssel együtt, mellékesen érintette. A szovjet sajtó

tály szakaszán 17 páncéloskocsit vesztett. A tervszerű német elszakadó mozdatok helyén a bolsevisták lényegesen gyengébb erőkkel nyomultak a német csapatok után. A március 10-re virradó éjszaka 2 órakor az összes fontos berendezés elpusztítása és minden készlet elszállítását után az utolsó német csapatok után. A március 10-re virradó éjszaka 2 órakor az összes fontos berendezés elpusztítása és minden készlet elszállítását után az utolsó német csapatok után. Ahol egyáltalán harci érimkézés volt ott az utóvédek elzártságukkal és önálló cselekvéseikkel mindig urai maradtak a helyzetnek.

Helyettes vezérkari főnökké nevezték ki Rossi, olasz tábornokot

Roma. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Rossi hadtesttábornokot királyi rendelettel a nagyvezérkar helyettes főnökévé nevezték ki.

Madrid. (MTI.) A NTL. jelenti: Spanyol lapok newyorki tudósítása szerint Északafrikából jelentik, hogy Giraud rövidesen elmozdítja állásából Nogues tábornokot. Francia-Marokkó fő kormányzóját. Közlebről várható Bergey tábornok lemondása is.

La Linea. (MTI.) A NTL. jelenti: Gibraltarba egy légibombázástól súlyosan megrongált amerikai torpedóromboló érkezett, fedélzetén sok halottal és sebesülten.

szokásához híven nem közölte Standley kijelentéseit.

Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálati iroda washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok külön bizottsága, amely jelenleg a nemzetvédelem kérdésével foglalkozik, szerdai ülésén felszólította az amerikai közvéleményt, készüljön fel a háboru leggonoszabb esztendejére. A bizottság megállapítja, hogy az Egyesült Államok háborus előkészítésében mutatkozó hiánynak három fő oka van:

1. Nem kielégítő az általános szerve-

zés és irányítás az egyes kormányhivatalokon belül, aminek következménye a háborús tervek megvalósításának elhúzódnása.

2. A háborús program különböző szakaszainak megvalósítása során bizonyos versengés észlelhető a felelősség tekintetében.

3. A kormány nem hajlandó a közvélemény előtt nem kelleme politikát folytatni.

Török-bolgár baráti meenyilatkozások

Ankarából jelentik: (MTI) A török lapokban élénk visszhangra talált Filov bolgár miniszterelnök legutóbbi nyilatkozata. A Tasvir Efkar a török külpolitika eredményének tudja be, hogy sikerült meggyőzni a bolgárokat a törökök jószándékáról.

A bolgárok mindig érzékenyek voltak — írja — és nem mindig tanúsítottak bizalmat. Az utóbbi időben nagy feltűnést keltett Bulgária jelentős katonai előkészülete. Filov dr most kijelentette, hogy azért volt ezekre az intézkedésekre szükség, hogy biztosítsák a rendet és nyugalmat a Bulgáriához csatolt és bolgár megszállás alatt levő területeken. Ha Filov kijelenti, hogy teljes bizalommal van déli szomszédja iránt, akkor minden rendben van. A török közvélemény nemcsak nem kíván idegen területet, hanem eszébe se jut, hogy idegen területre szemetésvesszen. Egyetlen célunk, hogy országunk elkerüljön minden kalandot és biztosítsuk felemelkedésünket.

Szofióból jelentik: (MTI) A bolgár politikai közvélemény legnagyobb figyelemmel kíséri a török elnökválasztás lefolyását és ezt az eseményt, mint a bolgár-török kapcsolatok fejlődésének sarkpontját méltatja. Általában Bulgáriában biztossá veszik, hogy Törökország folytatja a békés és semleges politikáját és a török-bolgár viszony kilátásait továbbra is jónak ítélik. Hangoztatják, hogy Bulgária mindent elkövet, hogy tovább mélyítse a török-bolgár kapcsolatokat.

Német matiné a Belvárosi mozgóban

A német akadémia nagyváradi lektorátusa 1943. március 14-én délelőtt 11. órakor a Belvárosi mozi helyiségében matiné rendez, amelynek keretében kulturfilmeket és heti hirdetőt mutat be a következő műsorral: 1. és 2. Érdekes legújabb heti hirdető. 3. Német ifjúság téli játéka. 4. Futás (sportfilm). — A beléptidíjak igen mérsékeltek, csupán költség-hozzájárulásként ülőhelyek szerint 40, 60 és 90 fillérben vannak megállapítva.

Szolgáltatós gyógyszertárak:

III. CSOPORT:

MADONNA gyógyszertár, Sztarova-szky-u. 20. (Dr Medvigy F. hérlé Feder Vilmos) 33-67.

RIGYÓ gyógyszertár, Bémer-tér 1 (Reisz J.) 13-68.

IL RARÓCZI F., Szacsavay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.

OROSZLÁN gyógyszertár, Mussolin-tér 14. (Mihályi L.) 32-91.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálatát szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Rendőrbirósági ítéletek

A nagyváradi rendőrkapitányság kihágási büntetőbírája háromhónapi elzárásra ítélte Bényi János teniszoktatót, mert két darab kenyérjegyet megvásárolt. Azonkívül a lakásán a rendes háztartás készletét meghaladó mennyiségű rizst, paprikát, lisztet, szappant tartott.

A lakásán talált élelmiszerkészletet elkobozta a rendőrség.

Hegyesi Béláné és Hadházy Sándorné kolozsvári lakosokat, mert Nagy-

károlyban 50 kilogramm lisztet és 20 kilogramm tengerilisztet, 15 kilogramm napraforgóolajat öszevásároltak, azzal a céllal, hogy azt Kolozsváron „feketén” forgalombahozzák, 30—30 napi elzárásra és a készlet elkobzására ítélték. A nagyváradi rendőrség detektívjei fogták el a két kolozsvári asszonyt a nagyváradi pályaudvaron és igazolvány nélkül az állítási kihágásért ítélték el őket.

Több országgyűlési képviselő érkezik a MEP választmányi nagygyűlésre

A Magyar Élet Párt nagyváradi törvényhatósági szervezetének elnöke, mint értesülünk, a március hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartandó választmányi nagygyűlését nem a városháza közgyűlési termében, hanem a Református Kulturház Teleki-utca 27. szám alatti dísztermében tartja, miután az eddigi jelek szerint a gyűlés iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy a résztvevők befogadására a városháza közgyűlési terme nem lenne alkalmas. A választmányi nagygyűlésre több országgyűlési képviselő jelezte érkezését. Így minden bizonnyal megjelennek Miskolczy István, Nyíry István, vitéz Leel-Össy Árpád, dr. Vajay Károly és Zih Károly országgyűlési képviselők. Résztvesznek a nagygyűlésen Bihar vármegye és Nagyvárad törvényhatóságának tagjai is. Bihar vármegye választókerületi küldöttségekkel képviseltetik magukat.

Nagy érdeklődéssel tekint a gyűlés Kölcsey István országgyűlési képviselő, a M. É. P. országos ügyvezető alelnökének beszéde elé. Vitéz Leel-Össy Árpád képviselő ugyancsak országos érdekű politikai kérdéseket fog érinteni beszédében.

Ezen a gyűlésen nyilvánul meg a jobboldali magyar társadalom eokat hangoztatott egységének megteremtése. A Magyar Élet Pártjának ez a nagyváradi megmozdulása mintegy útmutatást nyújt a visszacsatolt keleti és erdélyi ország-rész magyarságának politikai magatartása tekintetében. A párt eddig is a magyar egység megteremtése érdekében dolgozott minden különösebb hangzatos politikai jelezavaktól mentesen.

Nagyvárad város és Bihar vármegye magyarsága nagy reményeket fűz a pártnak most meginduló erőteljesebb munkásságához.

Amikae a fészek összeamlik

Nagyvárad. Saját tud. Kegyetlenül nagy szegénysége sodorta Gaál László 33 éves piskolti földművest a nagyváradi törvényszék vitéz Biró Barna-tanácsa elé. Szegénysége, amely-nél talán csak két kisgyermekének árvasága nagyobb azóta, hogy a baj megtörtént.

Ahogy a tárgyalóteremben megjelenik, az életirta tragédiák nehéz, fojtó levegője langi körül. Erre azt tudja ezt a tanácselnök is, aki úgy beszél vele, olyan megértően és olyan emberien, ahogyan nem egy bűnösrel, hanem egy nagyon szerencsétlen, sorsüldözött emberrel szoktak beszélni...

A gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolt Gaál László halkszavú, szomorú vallomása nyomán pereg le előttünk az életirta tragédia filmje. Arvával kezdődik, mely a földhözragadt piskolti földműves egyetlen vagyonát jelentő, szoba-konyhás vályogvisekőjét lebontásra itéli. A szegény embernek pénze nincs, hogy hozzáértő mesterembereket fogadjon az eresztekében teljesen szétbomlott ház lebontására és újjáépítésére, maga lát hát hozzá feleségével. Munka közben az ember megszomjazik és odaszól a feleségének:

— Légy szíves, hozzál egy ital vizet. Ezek az ő szavai, amint a vallomása során előadja.

Az asszony vizet hoz, ő megissza s az üres csuporral a feleség ismét visszatér a még épen álló konyhába. De

rossz utat választ. Nem ott megy vissza, ahol jött s ahol a falak már teljesen le vannak bontva, hanem egy, még lebontatlan fal előtt. S a Sors úgy akarja, hogy ez a fal éppen akkor induljon meg, minden külső beavatkozás nélkül, amikor az asszony ott halad el mellette.

Ezután már olyan gyorsan peregnék az események, hogy szóval követni sem lehet. A vége az, hogy az asszony ott marad holtan a leomlott vályogromok között. Két kis gyermeke árva marad, boldogtalan férje pedig idekerült a törvény elé, felesége halálának előidézésével vádolva.

— Nem vagyok én bűnös, — mondja szomorúan. — Elég keserves ez nekem, hiszen két gyermekem maradt árván...

Lélegzétvisszafojtva lesi mindenki az ítélet kihirdetését. Szerencsére, olykor a paragrafusok is mintha meglágyulnának: nyílik rajtuk egy-egy parányi rés, amelyen keresztül az emberi megértés és méltányosság is hallathatja szavát.

Igy történik, hogy Gaál Lászlót elítélik ugyan 15 napi feghátra gondatlanságból okozott emberölésért, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztik.

Ez alatt a három év alatt pedig Gaál László egészen bizonyosan nem fog a törvény elé kerülni, hiszen most sem volt más bűne, csak a szegénysége. Az pedig nem bűn, csak — ahogyan a nótá mondja: — rettenetes átok.

(M. F. V.)

Mozik műsora:

APOLLÓ: Pista tekintetes úr.
BELVÁROSI Bajtársak.
KORONA: Külvárosi őrszoba.
CASINO: India tigrise.

Őrizzük meg a harctérről küldött tábori lapokat

A múlt világháborúban írt tábori levelek a legtöbb helyen elkallódtak vagy azokat megsemmisítették. Természetesen még akkor senki sem gondolt arra, hogy még évtizedek múlva is hasznát vehetik azoknak.

Igen sok katonának elkallódtak a katonai igazoló iratai a kommunizmus ideje alatt, vagy pedig a megszállott területen maradtak. Így aztán nem tudták igazolni, hogy hol, mikor szolgáltak, de még azt sem, hogy harctéri szolgálatosok voltak. Pedig nehéz esztendőket töltöttek ott. Volt eset, amikor a bíróság előtt kellett volna a frontszolgálatot igazolni a büntetés enyhítése érdekében. Máskor és nagyon sok esetben pedig a házhely- és földigénylésnél vagy az öregségi nyugdíj megállapításánál. Tanul előállítani hirtelen nem mindig lehetett és ha a hatóságok a legtöbb esetben meg is találták a módját annak, hogy az érdekelt az igazolás hiányában hátrányt ne szenvedjen, mégis sok utánjárásba került az. De még így is hány szor és hány volt katonának ügye szenvedett kisebb-nagyobb csorbát a hatóságok legjobb indulata ellenére is. Hiszen igen sokszor csak az kérték az illetőtől, hogy legalább egy harctérről küldött tábori lapjával igazolja frontszolgálatát. De sajnos, ezt sem tudta felmutatni, mert levelei elkallódtak.

Előfordulhat ez a mostani háború után is. És akkor ez a tábori lap segítené minket. Ajánlatos tehát, ha azokat mindenki, még évtizedek múlva is megőrizni.

De ezen felül is, legyen ez a tábori lap emlék is. Szent ereklye házuknál, mert irójának is még szüksége lehet rá, ki értünk küzdött, szenvedett, vértől hozójának fennmaradásáért, népünk jövőjéért.

andócsi Rózsa Sándor t. őrmester.

Jövedéki kihágások a törvényszék előtt

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi törvényszék dr. Gavallér László ügyvédje előtt a jövedéki kihágási perek valóságos lavínája gördült le csütörtök délelőtt. A bíróság 31 ügyet tűzött ki tárgyalásra s ebből lapunk zartáig a következő ítéleteket hozta: Tárkány Juliát 6 kiló belföldi dohány elrejtése miatt 240 pengő, Tóth Sándorné Oláh Margit piaci árust mesterséges édesítőszer árusítása miatt 152 pengő, Mikó József cipősző dohányjövédéki kihágása miatt 220 pengő, Borós Sándor kovácsmestert pedig 120 pengő pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Az ítéletek megnyugodtak az ítéletben, így valamennyi inélt jogerős.

HALDOKLIK A LEGGAZDAGABB AMERIKAI BANKÁR. Zürich. (MTI): Az Exchange Telegraph jelentése szerint J. P. Morgan ismert amerikai bankárt szélhűdés érte. Allapota aggasztó.

Ot nap alatt 134 ezer tonna ürtartalmu 23 ellenséges hajót süllyesztettek el a németek

Egész arcvonalszakaszokat kiüritenek a szovjet csapatok. Charkov felé tovább folyik a német támadás

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az oroszországi hadjárat lefolyása — írja a Sunday Times — bizonyítja, hogy milyen nagy a jelentősége a hadiszerecsének. Ez a hadiszerecs a németekre mosolygott, amikor a szokottnál előbb jött meg az olvadás. A lap elismeri, hogy a szovjet csapatok kénytelenek a Donec szakaszán felhagyni támadásaikkal és hogy a németeknek már nem kell a Dnyeper vonalra hátrálniuk.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek. A véderő főparancsnoksága közli: Az északi Atlanti-óceán hóviharaiban, az egyenlítői nap izzásában és a Jóréménység-fok őszi viharaiban a német tengeralattjárók a legutóbbi öt nap alatt kemény és makacs harcokban 134.000 tonnányi 23 hajót süllyesztettek el. Hat hajót megtorpedóztak.

Charkov vidékén az összes vasutak német kézben vannak

Berlin. (Interinf.) A 3. szovjet hadsereg megsemmisítése a Donec és a Dnyeper között olyan következményekkel jár, amelynek végső hatását még nem lehet áttekinteni. A bolsevisták nem képesek pótolni kézenléti állásaiból a súlyos ember- és anyagvesztéseket. Kénytelenek egész arcvonalszakaszokat kiüriteni. A német csapatok, miután széles sávban elérték a Donec folyót, kedvező védekezési helyzetet teremtettek. A német ellentámadások újabb szakaszokra is kiterjedtek. Ez a fejlődés arra vezetett, hogy Charkov vidékén az összes vasutonalak német kézbe kerültek. Ezeket a területeken a bolsevista csapatok most már csak kelet és északkelet irányában vonulhatnak vissza. A német gyorskötélkelek a bolsevista menetoszlopokat alaposan megtizedelték. Hogy mennyi hadianyagot zsákmányoltak a német csapatok, arra szemléltető képet nyújt egyetlen hadosztály jelentése. Eszerint ez a hadosztály a legutóbbi két napon 18 páncélosot, 23 löveget, 17 páncélláharító ágyút, 3 sorozóágyút, 34 páncélospuskát, 16 nehézzranátvettőt, sokszáz géppuskát és 58 használható gépkocsit zsákmányoltak. A Charkov—Poltvai vasutvonal menti harcokban az egyik előretolt kötelék különösen kitüntette magát. Ez a kötelék ép elfoglalt egy helyiséget, amikor jelentették, hogy északra a szovjet csapatok támadásra készülnek. Minthogy a németeknek kevés löszük volt, a parancsnok kisebb erőket indíthatott el. Az egyik német őrmester ráismert egy kisebb erdőben arra a helyre, ahol a visszavonulás során nagyobb mennyiségű löszert dugott el. A legénység a tisztekl minden elképzelhető járművet megakasztott löszrel és ellátták az egész köteléket hadianyaggal. Mire kihajnalodott megtámadták a szovjet támadó csoportot és legyőzték az ellenséges erőket.

Tunizban nyugalom van az arcvonalakon

Berlin. (Interinf.) Az egész tuniszi arcvonalon nem került sor kedden nagyobb harcokra. A záporosók, a viharos időjárás és a mély járású felhők mindenféle légitévékenységet megakadályoztak. Egy helység mellett az angolok páncélos előretörést

kísértek meg, amelyet a német sivatagi csoportok elhárítottak.

A 8. angol hadsereg erős egységei több helyen előretámadtak a német-olasz páncélos hadsereg állásai felé. Továbbra sem várható a közeli nagy támadás a német és olasz állások ellen. Német gyors harci gépek kedden eredményesen támadták Medenine vidékén az angol tüzereseket. Egy taracküteget megsemmisítettek. Három légvédelmi ágyút elnémitot-

Standleyt visszahívják Moszkvából

Rómából jelentik: (MTI) A lapok berni jelentése szerint Standley, Amerika szovjet nagykövetének legutóbbi nyilatkozata óriási feltűnést keltett Amerikában és heves vitára számított a nyilatkozatot illetően.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti:

Egyiptom nem változtat a Szovjetunióval való kapcsolatain

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálati iroda kairói jelentése szerint az egyiptomi kereskedelmi miniszter a kamarában a Szovjetunióval való diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatok kérdéséről szólva kijelentette, hogy Egyiptom nem változtatja meg politikáját a háborúval szemben. Arra sincs szükség, hogy Egyiptom megváltoztassa a szövetségesekkel szemben folytatott politikáját.

Zürichből jelentik: (MTI) A zürichi

250 áldozata volt Rennesben az angol légitámadásnak

Párizs. (MTI.) A Német TI jelenti: Kedden Arhousebam merényletet követtek el Marcel Deat, a nemzeti összefogás pártvezére, az Oeuvre politikai szerkesztője ellen. Több terrorista géppisztolyból lőtt rá Deatra, de a golyók nem találtak. Egy kíséretében levő rendőr megsebesült.

Párizs. (MTI.) A Stefani Iroda je-

Japán nem köt kompromisszumot

Tokió. (MTI.) A Stefani jelenti: A császári főhadiszállás sajtóosztályának vezetője a hadsereg napján kijelentette, hogy Nagykeletáziáért

feladatát folytatott háborúban nincsen helye sem közvetítésnek, sem kompromisszumnak. A japán nemzet számára az élet vagy halál kérdéséről van szó.

Eden nem nyilatkozik a Szovjetunió és az Egyesült Államok külön tárgyalásairól

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint Eden külügyminiszter szerdán az alsóházban nem volt hajlandó nyilatkozni Sumner Wellesnek arról a kijelentéséről, amely szerint az Egyesült Államok érintkezésbe lép a Szovjetunióval, mert ez — mint mondotta — olyan kérdés, amelyben egyedül a két érintett kormány illetékes. Ő, Eden, azonban érintkezésben van az Egyesült Államok és a Szovjetunió kormányával. Shinwell munkáspárti képviselő közbevetette, hogy kölcsönös megbeszélések folytak anélkül, hogy Nagybritanniától tanácsot kértek volna. Eden azt felelte, szilárd meggyőződése, semmi sem történik anélkül, hogy ő arról tudomást szerezne.

A Newyork Times jelentése szerint fennáll annak a lehetősége, hogy Standleyt, Amerika moszkvai nagykövétét visszahívják amiatt a kijelentése miatt, amely szerint a szovjet közvélemény előtt eltitkolják az amerikai támogatás tényét.

Tagesanzeiger londoni tudósítója azt írja, hogy az angol baloldali körei és a konzervatív pártok között erős ellentét tapasztalható a finn, lengyel és a balkáni kérdésben egyaránt.

Oslóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A norvég miniszterelnök felhívást intézett a norvég nemzethez, amelyben hangsúlyozza, hogy Európa és vele együtt Norvégia sorsa is az orosz harcmezőkön dől el és minden európai népek kötelessége ebben a harcban teljes erejével résztvenni.

lenti: A Rennes elleni amerikai légitámadás következtében 250 halottat számoltak össze, közöttük sok aszszonyt és gyermeket. A romboló és gyújtóbombák tekintélyes károkat okoztak a lakónegyedekben. A támadás egész Franciaországban mély felháborodást keltett.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: A japán elítéscsapatok Hupeh tartományban egy fontos támaszpontot foglaltak el. A Jangcese folyón túl bekerítették a csungkingi 161-ik hadosztály csapatait.

MAGYAR HŐSÖK

Hubert József zászlós

Önfeláldozó bátorsággal harcolt és áldozta fel életét a Kolowert környéki harcokban Hubert József zászlós, egyik géppuskás századunk szakaszparancsnoka.

1942 szeptember 12-én az ellenség nagy erővel vetette rá magát az említett község mellett álló honvéderőkre. A támadás elhárításában hősiességgel vezette géppuskásainak harcát Hubert zászlós. Az állásokra zuduló roppant erős és aknavetőtüzben súlyos veszteségek érték a honvédeket, de Hubert buzdító szavaira és lelkesítő példáját követve, elkeseredett elszántsággal harcoltak tovább. Hubert zászlós harc közben a legnehezebb tűz alatt álló géppuskájának irányítását maga vette át s ennek tüzevel nagy pusztítást vitt végbe a támadó ellenség soraiban. Utóbb, amikor a még hevesebbé váló tüzereségi tűz miatt a becsapódások megfigyelése már lehetetlenné vált számára, mit sem törődve a veszedelemmel, kiugrott fedezékéből s az állásokból kiemelkedve figyelte meg s irányította tovább géppuskásainak tüzhátját. Önfeláldozó magatartásának s rendkívül hatásosan vezetett elhárító tüzeinek köszönhető, hogy az ellenség támadása végül véresen omlott össze.

Hubert zászlós azonban már nem érhetette meg a sikert, mert közben lövéstől találva hősi halált halt, mint az önfeláldozó bátorság mintaképe.

Dr Párján Lajos orvos-főhadnagy

A legsúlyosabb helyzetben is a rendületlen kötelességteljesítés szép példáját adta a szovjet ellen vívott harcok során dr. Párján Lajos orvos-főhadnagy, egyik honvédegységvezető orvos.

Ezrede 1942 május 14-én kemény harcban állott Bereka mellett, nagy túlerőben lévő bolsevista erővel. Bár a harc során az ezred kötőhelye csaknem állandóan heves tüzereségi tűzben állott, sőt azt sorozatos légitámadások is érték, Párján orvos-főhadnagy a legnagyobb körültekintéssel és önfeláldozással végezte munkáját s gondoskodott a sebesültek hátrszállításáról. Eközben maga is megsebesült. Sebesülésével azonban nem sokat törődve, fáradhatatlan kötelességtudással s valóban mintaszereiben látta el feladatát.

A délutáni órákban súlyos harcoktól támadás érte az ezredet. A bolsevista harcokosok tüze csakhamar a kötőhely környékét is elárasztotta, amikor a honvéd harcscsoport további veszteségek elkerülése végett parancsot kapott a visszavonulásra, a sebesült Párján orvos-főhadnagy e válságos pillanatokban sem gondolt helyének időelőtti elhagyására, sőt az utolsó között az utóvéddelel együtt hagyta el a segélyhelyét, mintán valamennyi sebesültjét ellátta és hátrszállította. Bátor és vitéz magatartásával nemcsak a sebesültek életét mentette meg, hanem a segélyhely teljes felszerelését is, noha ekkor már az utóvédek a teljes bekerítés veszedelmébe nyelgett.

Kövérházaiban és vadászokhoz kért Magyar Lapok-at.

Országos mozgalmat indít a miniszterelnök felesége a hadiárva örökbefogadására

Eltrevaló terv megvalósítását tűzte ki célul az ingatlantulajdonosok országos szövetsége

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A legközelebbi napokban széleskörű mozgalom indult meg a fővárosban a háború hadiárvainak örökbefogadása és a nevelésükkel való gondoskodás érdekében. *Kállay Miklós* miniszterelnök felesége, aki a hadigondozás keretében ennek a mozgalomnak vezetését vállalta, szerdán délután értekezletre hívta meg a napilapok főszerkesztőit, hogy tájékoztassa őket a mozgalom célkitűzéseiről. Tájékoztatóban többek között ezeket mondotta:

— Az elgondolás, amelyet most már én is szívvel-lelélekkel magamévá tettem, elesett hőseink árvaainak ügye. Ennél fontosabb feladat most nincs. Az ő jövőjüket, nevelésüket egy csapással megoldanánk ez a terv, ha sok lelkes embert tudunk meggyőzni, hogy résztvegyen a segítség megvalósításában. Sok kis magyar gyermek maradt kenyérekés és gondozó nélkül, őket kell gondjainkba venni, apa helyett apát, istápolót adni az egész családnak, mert az országnak nem közömbös, hogy mivé fejlődik ez a sok gyermek. Édesapja helyett apát a hadiárvaikat! Ha ezt a jelszót magyarázóvá teszi a társadalom, akkor olyan mozgalom indul az utjára, amelyből egyetlen magyar ember, egyetlen intézmény sem maradhat ki.

Minden bérháznak legyen egy hadiárva védelme!

Megemlítette azután, hogy a Városi Ingatlanulajdonosok Országos Szövetsége a hadiárva felnevelésének és gondozásának gondolatát olyan különleges terv megvalósításával vállalja, amelynek alapja maga a ház. A Szövetség Budapesten és vidéken egyformán, elsősorban a házat, házcsoportot és az azokban élők közösségé-

nek összefogására és áldozatosságára akarja alapítani az árva felnevelését. A Szövetség arra kér minden fővárosi és vidéki bérház, vagy ház-csoport tulajdonost, vállalja magára a ház, vagy a házcsoporthoz, tehát a háztulajdonos és a lakók együttesen egy-egy hadiárva ellátását, nevelését. A Szövetség felkéri minden fővárosi

és vidéki háztulajdonos házában összes lakóját, hogy bizonyos önként felajánlott csekély összeggel, mely havi 50 fillér és 10 pengő között lehetne, amelyet aztán a háztulajdonos a maga részéről arányosan kiegészítene, biztosítsák a ház hadiárvaiban minden szükségletét. Kérte ehhez a tervhez a magyar sajtó támogatását.

A magyar sajtó kész a terv támogatására

Vitéz *Kolozsváry Borcsa* Mihály, az Országos Magyar Sajtókamara elnöke kijelentette, hogy a magyar sajtó készsége veszi ki részét a gyönyörű gondolatról és terv megvalósításáról. Az Országos Magyar Sajtókamara, mint háztulajdonos, készsége vállalja a rászoruló hadiárva gondozását és nevelését. *Zimmer Ferenc*, a Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetének ügyvezető elnöke bejelen-

tette, hogy az intézet a nyugdíjalap 3 bérházára eső hadiárva gondozását vállalja. *Petry Pál* ny. államtitkár közölte, hogy az Országos Gyermekvédő Liga minden rászoruló 6 évnél idősebb hadiárvaát ingyen üdültet, telen pedig intézetekben díjmentesen vállalja a hadiárvaoknak speciális képzését, akiknek erre szükségük van.

Nyolc új munkaközvetítő hivatalt állítanak fel az országban

Rövidesen Nagyváradon is felállítják a munkafelügyelőséget

A Magyar Élet Párt Ertesítője írja: Termelési és munkásvédelmi szempontból egyaránt fontos célok megvalósítását szolgálja a kormány intézkedése, amellyel még a múlt évben életre hívta az ugynevezett munkügyi felügyelőségeket. Az 1942. nyarán megjelent kormányrendeletben megállapított munkügyi felügyelőségek közül eddig csupán a budapesti állították fel. Ez a Széchenyi-utca 14 számú házban működik. Leg-

közelebb a keletmagyarországi és erdélyi részeken kerül sor munkügyi felügyelőségek felállítására. Ezek nem önállóan működnek majd, hanem mint tagozatok kapnak megbízást. A szatmári munkügyi felügyelőség vezetőjét már ki is nevezték, ez kezdi meg vidéken elsőnek a tevékenységét. Remélhetőleg a többi erdélyi városokban Nagyváradon, Kolozsváron és Marosvásárhelyen is sikerült megoldani a kérdést. A munkügyi felügyelőségek-

A legmodernebb
Rőruha szabászatra
mestervágásokat is teljes sikerrel előkészít
GAZDAG nőiszabó
Ritók Z. u. 13.

re vonatkozó kormányrendelet végrehajtását ellenőrizték. Ezenkívül részt vesz majd bizonyos kormányzati teendők előkészítésében. Kijelölnek bizonyos ügyeket, amelyekben ma a minisztérium vagy az iparhatóság intézkedik és ezekben is az új szervezethez ruházzák az intézkedési jogot. Az ellenőrzési működési körébe fokozatosan át fogja venni az iparfelügyelők feladatát. Amíg más intézkedés nem történik, párhuzamosan működnek a munkaügyi felügyelőségek az iparfelügyelőkkel. Az iparfelügyelők balesetvédelmi és egyéb hatásköré azonban csorbitatlan marad.

A kormányzat munkás- és munkapolitikájának sarkalatos pontja a munkaközvetítés államosítása. Nyolc város tart fenn jelenleg hatóságilag munkaközvetítési hivatalt. Ezek közül hatot már államosítottak, a hetediknek, a kassai munkaközvetítőnek az átvétele rövidesen megtörténik.

Micsi jó az antenna?

Berlinből jelentik: A rádiótechnika hátkörében a Telefunken gyár a magasantennát drótháló antennával próbálta helyettesíteni, amelyet gondosan szigeteltek és néhány centiméterre a talaj felett fektettek ki. Meglepetéssel lárták bizonyos idő múlva, hogy a drótháló alatt feltűnő dűsian terem a fű. Azt remélték, hogy a rádióantenna kedvezően befolyásolja a növénytermelést, ezért marharápot ültettek a drótháló alá és várták a bő termést. A várt eredmény azonban elmaradt. Gondos vizsgálat kiderítette azután, hogy a hálóantenna nagy vonzerőt gyakorolt a közeli major teheneire, melyek trágyájukat az antennára és az alatta lévő földszóra hullatták. — így nem esoda, ha a fű dűsábban termett az antenna alatt, mint másutt.

Két magyar az éjszakában

Írta: Longhy A. István

Szép, ezüstös magyar feje, turáni csontos, barna arca úgy világított ki az indóházi étterem kékfüstjéből, mint régi rézmetszet öreg lakás falán.

Magányosan ült a tarkabroszú asztal mellett, a „resti” sarkában, ahol társalgásban csak a ruhafogas vigasztalta, üres vaskarajával a füstös levegőbe kapaszkodva.

A vasúti portás időnként benyitott az ajtón. Rázza csengetyűjét és sorolta az állomások neveit, melyek felé a harmadik vágányról indul a vonat: életek és sorsok célját keresve.

Emberek mozgolódtak, indultak. A magyar oda se figyelt. Nem volt sietős ember... Korán ült be, ráért. Majd éjjel. Amikor az ő otthonát is kiáltják. Sok idő addig... És meghűnta poharát, komótosan rágyújtott... Aztán elvette tarisznyáját... Rakodott kifelé...

Egy bicika, kopott bőrbugyelláris, fényes réngomb, gömbölyű dohányszelence, — talán ezüstből...

Szépén, sorjába rakosgatta, nézegette

és darabonként simogatta. Elborult homlokával, felhősödő szemekkel, melyeknek kétségében mintha az eső ígretének cseppjei fénylettek volna.

— Szabad?

Fiatalkatonát toltta arrább a széket s már ült is. Mellette katonaszék, rajta kincstári új köpeny és fegyver. A pincértől fröccsöt kért, ivott, aztán két könyökére nehezedett és nézte az öregot. A tárgyakat is. Komolyan, gondolkodva.

Később szó is indult. Az öreg kezdte: — Kifelé őcsém?

— Ki, — felelt a fiú és sáhajtott.

Az öreg szeme villant. Fényének cikázása mérföldeket mért fel, bus távlatokat és alig múlt órák egész történelmét.

— No, no... Az még csak neki baj... Inkább nagy dolog. Verekedni... harcolni... A népért... A hazáért...

Nem volt a megjegyzésben oktatás. Csak csöndes atyai szó, léleksimogatás, bátorítás...

A fiatal katona hetvenkedett:

— Mék' én szivezn... Hisz ott a helyem. Tudom én... De a... szüleim... Egyedül maradnak... Az egyetlen fiú nélkül...

Az öreg két apró szemének tekintete rácsapódott. Megült a fiú arcán, leküszölt a kemény szájon, talán, hogy felcsókolja az anyás szeretet helyét. Aztán lélekzenyvi idő után felelt:

— Az se' baj. Mőglesznek. Akár csak én... Mi, az anyjkkal... Most visszem haza emlékéit a kis kedvesnek. A legfiatalabbnak.

Mutat a tárgyra. De már gyűjti is össze és rakosgatja a tarisznyába, kegyelettel, reszkető kezének féltésével.

A fiatal néz. Tágranyilt szemének csodálkozásával, de szívbéli megértéssel.

— Meghót? — kérde halkan.

— Mőg. Oda kint. Kapom az értesítést, jövök. A bajtársai hozták el ezeket, az iskolából. Visszem haza...

— Katonasors... Kijut belőle... — jegyzi meg halkan a fiatalabb és merengve nézi az őcska tárgyakat. Különösen a fényes dohányszelencét...

Az öreg ráfigyel és elási tekintetét. Nyúl a szelence után, markába öleli, úgy, mintha fia kezét szoritná... Aztán tenyerére fekteti és amint gondolatait egy

perere megforgatja emlékező agyában, csöndesen megkérde:

— Dohányos vagy?

— Az... — felelt zavartan a fiú és szeme felcsillan.

Az öreg elébe toltja a szelencét.

— Akkor vidd el... a fiam adja... hordjál egészséggel...

A katona utána nyúl, megsimogatja, forgatja, kissé vonakodik, de már sülyesztli is a nadrágzsebbe.

— Köszönöm, gondját viselem... a lelkemnek... Szép magától... Tőle is, aki jóváhagyja.

Ugy mondja, mintha a köszönete már kettőnek szólna: — apának és a fiúnak...

A portás csengett. Sok helység között az ismerős jahu neve is. A fiú kocogtatja a poharat, fizet, cihelődik. Kezelenek. A katona lők egyet a derék szíjára, emeli a ládát s amint indul, megégyeszer szalutál s melegen köszönti az öregot:

— Isten áldja...

Az öreg intetet feleje s amint barna, csontos keze egy pillanatra megáll a levegőben, a hangja úgy forrósodik a távozó fiú felé:

— Szervusz, édes jó fiam... Uramisten vezéreljen...

Huszeves sohanemlátott leányát megtalálta Oroszországban egy ungvári törzsőrmester

Regényes történet két világháború árnyékában

A Kárpáti Híradó írja:
Az élet regényt írt. Szívhezszóló, érzelmes negényt, amely a háború vérvizatarában fogant. Kerek, befejezett, tökéletes mű, amely csak abban különbözik az istenáldotta és hivatott regényíró jólsikerült munkájától, hogy — igaz valóság.

Nem veszünk el belőle semmit, nem adunk hozzá semmit, csak elmondjuk, úgy, ahogyan történt.

Szabó Lőrinc törzsőrmester, akkor még fiatal altiszt, 1918-ban mint hadifogoly valahol Charkov környékén élt. A fiatal magyar katonalegény úgy élte ekkor már napjait, mintha nem is fogoly lett volna. Gondtalan jártában-keltében megakadt a szeme egy fiatal orosz lánykán. Helyre légyen volt a magyar fiú, csinos az orosz lányka, Istenem, hát mi bűn is lett volna benne: megszerették egymást. Ez volt a magyarzata, hogy Szabó Lőrinc ottmaradt orosz földön, amikor pedig hazajöhetett volna.

Teltek a hónapok, az évek, a magyar fiú és az orosz lány szerették egymást. Négy esztendő telt már el és Szabó Lőrinc lassan egyre többet gondolt hazára. A gondolatok vágyakozással sűrűsödtek és a vágyakozásból megszületett az elhatározás: hazamenni Magyarországra. Amde az orosz lánykának éppen olyan erősen szívéhez volt nőve a maga szülőföldje. Hosszú vitáknak, magyaráztatásnak szomorú elválás lett a vége. Az orosz leány nem tudott elszakadni a hazai földtől. Szabó Lőrincet nem tudta visszatartani még az sem, hogy a párja kettőjük titkát viselte a szíve alatt: hazajött Magyarországra, 1922-öt írtak akkor.

Ki tudta, vagy sejtette volna akkor, hogy az élet regényes folytatást ír a szürke kis fogolytörténethez? Szabó Lőrinc élte a trianoni magyarok keserves életét. Munkában, gondban, kevés örömben pergette az éveket. És mert egyszer sem hallott a messzi orosz földön hagyott kedvesről hírt, lassan elhalványultak, elszürkültek lelkében a régi emlékek, az elmúlt élete. Azt a négy esztendőt azonban egészen elfeledni nem tudta, az otthagyt kedves arcképet megőrizte és a legbecsültebb halmija közt magával is hordta mindig.

A múlt esztendőben azután újból hadbahívta a haza Szabó Lőrincet. — Mint törzsőrmester ment ki az orosz harctérre és csodálatosképpen hamarosan arra a területre került, ahol valamikor az első világháborúban járt. Charkov környékén állomásozott a csapatteste és az ismerős tájak a régi emlékeket is gyakorta visszahozták Szabó Lőrinc lelkébe. A régi képet sokszor elővette és sokáig nézte mintha csak választ attól kérne a kérdésre: Vajjon mi lett vele, ki tudná, éle-e? A régi kedves arca a képen néma maradt és hiába volt Szabó Lőrinc titkos reménye, hogy valahogyan nyomára lelhet, vagy hírt hall felőle.

Történt egy napon, hogy Charkovban egy ukrán ünnepek alkalmából színelőadást rendeztek, Szabó Lőrinc

is elment az előadásra és a nézőtérre elvegyült a közönség között. Egyszerűen eltűnt orosz asszony volt a szomszédja, aki melléje került. Az előadás során és a szünetekben beszédbe is elegyedtek. Az egykori orosz fogoly és az orosz asszony. Szó esett perze kinek-kinek az életéről és Szabó Lőrinc valami csodálatos szükségyszerűséggel vallomást tett az először látott idegen asszonynak. Elmondta húsz évvel ezelőtti boldog életét a kedvessel, akit elhagyott, akit annyiszor megsíratott és akiről semmit sem hallott azóta. Az orosz asszony egyre növekvő érdeklődéssel figyelte a beszédet, egyre több kérdést adott föl s odaadó érdeklődésével részvétét és figyelmét, hogy megköszönje Szabó Lőrinc: megmutatta a mindig magával hordott fényképet.

— Az én hugom volt! — mondotta

A történetben ezután a szomorúság és az öröm csodálatos keveredése, a könny és a mosoly különös találkozás adódott annak a beszélgetésnek során, ami ezután következett. Most már az asszony beszélt. Olvsnak dolgozól, amik meggyőzték Szabó Lőrincet, hogy valóban megtalálta az egykori kedves, örökre elvesztett hírt nyomát, azután olyanokról, amik

kegyetlenül összeszorították a szívét, végül pedig arról, ami számára az elvesztett boldogság örök emlékévé viszszabozta.

Az asszony elmondotta, hogy amikor huga egyedül maradt, valóban áldott állapotban volt és pár hónap múlva leánygyermeknek adott életet. A messzi hazájába elment magyar katonakislányának az élete azonban, a maga hazájához ragaszkodó orosz anyának az — életébe került. A születés következtében az anya meghalt. A család a kis árvát befogadta, fölnevelte és most:

— Ott van! — mondotta az asszony, rámutatva a színpadon szereplő, viruló, fiatal lányra.

Szabó Lőrinc könnyfátyolos szemével világosan látta ekkor, hogy: egészen olyan, mint az édesanyja volt. És a fölismerés első pillanatában születhetett meg agyában a gondolat, hazaviszi lányát Magyarországra. Hosszú napok, hetek rábeszélései, tervezései és utánjárása végül is meghozta az eredményt. A családtagok, ismerősök előadásai, az előkeresett okmányok és egyéb dokumentumok bizonyosságai kétségtelenül igazolták, hogy Szabó Lőrinc a csodálatos véletlen folytán édes leánygyermekét ta-

Megnyílt PANNONIA Söröző

Zónák, kisadagok, Szeszes itatok. Déli menü P. 180

lálta meg Oroszországban, Gyermekét, aki most huszeves, de akit sohanem látott és akinek létezéséről sem volt tudomása eddig.

A katonai hatóságokhoz beadott kérelem, a megfelelő igazolások alapján, kedvező elintézés nyert. Szabó Lőrinc megkapta az engedélyt, hogy gyermekét Magyarországra vihesse. És megnyerte a megtalált gyermek szívének szavát, amit az anya még megérteni nem tudott: hogy kövesse egy más hazába. A gyermek, Szabó Lőrinc leánykája már hazajöhet Magyarországra.

A regény eddig tart. Szabó Lőrinc törzsőrmester a napokban hazaérkezett Ungvárra, szabadságra. Velejött egy huszesztendős szép lány: Makonecska Teréziának hívták húsz esztendőig Szabó Teréziának hívják majd ezután.

MAGYAR KALIFORNIÁT KELL TEREMTENI!

Nagyszemű, kipróbált telelő szőlőket és téli almákat kell termelni. A déli államokban, Itáliában és a Francia-Svájcban régebben „Szőlő- és Gyümölcsnapokat” rendeztek festői felvonulásokkal. Mussolini kiadta a jelszót: „Gyümölcsrel kezdjétek a napot!” A vitamindús gyümölcs- és szőlőgyógyászati évtizedekkel hosszabbítja meg a karcsú vonalakban tartott emberi test életét. A déli és keleti államok a gyümölcslelben keresik a női szépség örök ideáljának forrását. Jól tudták ezt már a vitaminos elmélet előtt is. Esti étkezés volt sajt és gyümölcs Spártában és a görög városállamokban, a klasszikus szoborszepek hazájában. Már Horos híres verssoraihoz kiemeli a korfui királylányt, a bájos Nauzikának nagyszerű gyümölcsét, a barnaarcú, szépfürtű Odysseus fejedelmi szemei előtt a Ion-tenger kékvízű partjain. A gyümölcsrel és zöldséggel ellensúlyozott olcsóbb és kevesebb hústáplálkozás. Főzésekkel feljavított nőrénykoszt irányzata tör előre kelet felől Európa nyugati államai felé. Megegyeztetik a köszvénytől, gyomorhajóktól, ernyedségtől és a kövérség beteges állapotától a mai kisportolt emberiséget. A gyümölcszések, gyümölcslétek, aszaltgyümölcsök, felyékony gyümölcs már elterjedt léptek a kulturált államokban, hogy biztosítsák a könnyű gyomorműködést. Ezenfelül új izekkel és zamatokkal a tömegtáplálkozást változatosabbá teszik az eddigi szűk tápanyagú étkezést a népele-

mezésben. Vissza kell térnünk az őstermeszethez. A tulhajszolt emberi szervezetnek a gyümölcs- és szőlőtermesztés léleknevelő, szívetkímélő testmozgásában kell visszahozni az isteni Mester legszebb tanításait a gyümölcsfák termővételéről és az Ur szőlőkertjének szőlőkékjéről. A gyümölcszések a gyümölcstáplálkozás olcsó bevezetésének régi akadályaitól foglalkoznak, meggyőző irásműveléssel kidomborítják a közismert állapotokat. Miért kerül a fővárosban egy negyedkiló gyümölcs annyiba, mint a termelőhelyen egy kilogramm? Miért nincs az összes éttermek és kávéházak kis- és nagyétkezésében a gyümölcsfelszolgálás kötelezőleg beillesztve? Miért nincs többször alma- és meggylevel a pesti étkezdékben? Az olasz, francia és déli államokban ősidők óta szokásos étrend: sajt, gyümölcs és feketekávé, amivel az étkezés végződik. A belső fogyasztást többszörösré kell felfokoznunk. Hiszen a Tiszánvilon még alig fogyasztanak gyümölcsöt a gyümölcsfák hiánya miatt. Általában olcsó tömeges néptáplálékká kell tenni a kitűnő, páratlan ízű magyar gyümölcsöt. Tároláshoz, feldolgozáshoz, okszerű konzerváláshoz olcsóbb cukrot kell biztosítani. A kandirozott gyümölcsöket, szilva- és barackaszalványt és aszalt meggyet nagyobb arányban és olcsón kell előállítani gyümölcstisztító művekkel. Ezzel a déligyümölcsöt, a fügét és datolyát s a használat szilvát lehet helyettesíteni és végleg kiszorítani. Fel kell

lendíteniünk a mézfogyasztással és a mézes tészták elterjesztésével a méhészettel is! Hiszen a szorgalmas méhek fokozzák a virágok megtermékenyülését és beporozását a kényes, nemes meggyfáknál és almáknál s a sokszor meddőnek maradó egyévi gyümölcsféléknél is. A külön értékű egészségpótló meggytermésnek minden feldolgozási módzatával biztosítani kell a „meggy csodavitamint”, Magyarország kincsét, amely — Spanyolországon kívül — másutt nem terem ilyen nemesizű gyümölcsben. A meggynek minden terméke, a szára is, mint tea lázellenes szer, a levele is zöldpaprika és uborka besavanyításánál ezt a szerepet képviseli. A városi lakosságnak gyümölcs és csemegeszőlő fogyasztását egészen új vágyakokra kell állítani! A nagyon bőtermű rózsaszínű, jól bevált dél-magyarországi „Boucher de Rhone” nagyfürtű étkezési csemegeszőlőt kell elterjeszteni az ország többi vidékein is, mert tömegtermést ad, keményhúsú és bora is megfelelő jó. Magyarországból második Kaliforniát kell teremteni! A népelemezést a napcsókolt gyümölcsökkel az egészség, szépség és meglegedettség szolgálatába kell állítani! Csak így biztosíthatjuk Magyarországot magasabb szellemi és testi kultúráját, az új táplálkozási renddel.

MEDVECZKY KÁROLY.

Csoportvezetői tanfolyamot rendez a Kalász Monospetriben

Vallásos, hazáját szerető és művelt édesanyákat nevel a Kalász a magyar falu számára

Nagyvárad. Saját tud. Hazánk legnagyobb leányszervezete a Kalász, a Katolikus Leánykörök Szövetsége. A magyar falu leányait szervezi és neveli, hogy hivatásukat mélyen átérző, vallásukhoz ragaszkodó és művelt édesanyákat adjon a magyar falunak. Néhány év alatt a Kalász zászlói alá sorakoztak falvainak leányai és még mindig jobban fokozódó lelkesedéssel folyik a nagy szervező munka. Az erdélyi részen együttműködik testvér-szervezetével a Kalákával. Gyors terjedése és az a buzgalom, amellyel a leányok a Kalász egyesületekben dolgoznak, mutatja életrevalóságát és hogy sikerült megfognia a leányok szívét. Új alapokon közelítette meg a leányokat. Az egész embert képezi, nemcsak vallásos leányt akar nevelni, hanem vallásos és képzett, a jövő nehéz feladataira felkészült édesanyákat.

Ha sikereink titkát keressük, nem utolsó helyen gondos és mindenre kiterjedő szervezési munkában kell látnunk. Az egyesületnek a lelke a vezető, de minden leány az egyesületnek az apostolává lesz. Egyeseket külön is kiképeznek erre az apostoli munkára. A kiképzés a csoportvezetői tanfolyamokon történik. Akik részt vesznek a csoportvezetői tanfolyamokon, öntudatos lélekkel szolgálják utána otthon a szent ügyet és többé már nem csupán egyéni tapintatuk és ügyességükre vannak bízva, hanem alapos oktatással nyert elvek irányítják apostoli buzgóságukat.

A nagyváradai egyházmegyében is már többfelé voltak ilyen csoportvezetői tanfolyamok. Legutóbb januárban Bárádon volt nagyszerű találkozó, amelyen több mint 40 falusi leány nyert kiképzést. Most pedig március 9-én Monospetriben kezdődött egy csoportvezetői tanfolyam. Monospetriben 54 leány is jelentkezett Kárásztelek, Szalacs, Szentjobb Éradony, Érmihályfalva, Micske és Monospetri községekből. A leányoknak az egyesület iránti szeretetéről tanuskodik az a nagy áldozat, amelyet a leányok magukra vállaltak, hogy résztvegyenek a kiképzésen. Némelyiknek messziről kellett jönnie rossz közlekedési viszonyok mellett. De megéri a nagy áldozatot, mert nemcsak ismeretekben gyarapodnak, hanem erőt is merítenek a testvéri szeretetből a jövő munkájára. Megismerik egymást és látják, hogy nemcsak a maguk kis falujába, hanem sokféle testvéri szívek fonódnak egybe a magyar falu leányainak megmenetelésében. Ennek az összetartó testvéri szeretetnek hatalmát láttuk Monospetriben, ahol a község leányai látják magyaros és közvetlen szeretettel vendégül a többi község leányait.

A monospetri tanfolyam négy napig tartott. Az első nap a léleké volt.

Nagyvárad város legújabb térképe

nagy falú 2 P, kisebb színes 180 P kapható

a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

amelyen dr. Virág Jeromos négy elmélkedést tartott. Utána pedig 3 napon keresztül történik a leányok kiképzése. Ezen megismerkednek a leányok a mozgalom céljával, szervezettel, azután megtárgyalják a magyar nő felelősségét önmagával, leánytársaisával, a magyar családdal szemben.

Megtanítják a leányokat az illetlen elemekre az egészség ápolására, a magyar nő gazdasági képzésének fontosságára a nemzeti öntudat ápolására, magyar népi játékokra és táncokra. A tanfolyamot Illésy Mária rendezi aki páratlan művészettel tudja a fiatal leánylelkeket vezetni. A monospetri tanfolyamon segítségére van Hollós Ilona újrírja tanítónő és Baróthy Mária monospetri tanítónő, az ottani leányegyesület buzgó vezetője. A tanfolyam ünnepélyes keretek között pénteken zárul, amelynek külön érdekessége lesz a kárászteleki leányok szereplése festői népviseletükben. (V. J.)

Üzen a front az oltihonnak

2-sel kezdődő tábori postai számu üzenet érkezett Nagyváradra

Zöldszinü tábori levelezőlap érkezett a szerkesztőséghez. Első sorban a tábori postai számot néztük meg. Érthető is ez, hiszen az utóbbi időben a 2-sel kezdődő számu levelezőlapok megriktáltak. Nagyon megörültünk, amikor megpillantottuk a 202/65 számot. Nagyvárad fiatalember: Szentmiklóssy László örvezető üzent rajta. Szentmiklóssy László a következőket írja:

„Mint nagyvárad lakos és a Magyar Lapok régi olvasója tisztelettel kérem a T. Szerkesztőséget, hogy üzenetemet b. lapjukban közzétegyék sziveskedjenek. Nagy öröm nekünk

az, ha néha tudunk haza üzeni. Szívességükért előre is hálás köszönetet mondok.

Szeretettel üzenem szüleimnek és rokonaimnak Nagyváradra (Mikszáth Kálmán-utca 12. szám alá), hogy jól vagyok. Ne aggódjanak, ha nem kapnak mindig postát tőlem. Mindenkit üdvözlök és csókolok. Szentmiklóssy László örvezető. — Tábori posta 202/65.”

Szeretettel és készséggel továbbítjuk az üzenetet és lapunk utján köszöntjük Szentmiklóssy László örvezetőt valahol Oroszországban.

Tolvaj cigányleányt fogott el a rendőrség

Ki a tulajdonosa a K. A. és F. J. jelzésű női fehérneműeknek

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség elfogta Sztoika Aranka 19 éves, állítólag kolozsvári születésű és illetőségű cigányleányt, akinél nagyobb mennyiségű ágyneműt, női alsóruhát találtak nagyon finom, békebeli

anyagból. A fehér- és ágyneműk K. A. és F. J. monogram van. A rendőrség kéri azokat, akiknél ilyen fehérneműt vagy ágyneműt loptak, jelentkezzenek a rendőrségen.

Veszedelemes betörőket fülelt le a Szaniszló-utcán a rendőrség

Egész bünlajstromot ismert be a három tagu banda. Lefülelték az orgazdákat is

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség szerencsés véletlen folytán lefülelte az utóbbi hónapok legtöbb betörést elkövetett társaságát. Március 8-án este 8-9 óra között a Szaniszló utcán szolgálatot teljesítő rendőrszem észrevette, hogy két gyanús alak álldogál az egyik szabóüzlet lezárt ajtaja előtt. Leigazoltatta a két embert, miközben megállapította, hogy az ajtóra függesztett keresztvas csavarja meg van lazítva és a másik ház kapumélyedésében ott van a feszítővas. A rendőrszem előállította őket a központi rendőrségre, ahol azonnal megkezdtek kihallgatásukat.

Fojka János, akinek valódi neve Pusás János György kosárfonó és Bodis József cipészegéd volt a két betörő, mindketten büntetett előéletűek. Harmadik társuk Müller Andor borbélyegéd kerültek rendőrkézre és nyolc rend-

beli betörést követtek el.

Az eddigi beismerésük szerint Róth Ármán gróf Batthányi utca 11. szám alatti ridikülgárba törtek be és 11 darab ridikült 900 pengő értékben elloptak. Bartus Sándor Arany János utca 15. szám alatti szabóüzemében félig kész és kész ruhákat, szöveteket loptak el 10 ezer pengő értékben. Deák János Szent János utca 38. szám alatti élelmiszerüzletéből 2-300 pengő értékű élelmiszert. Erdélyi György Vitéz utca 72. sz. alatti szabóüzletéből 800 pengő értékű ruhaneműt, Propp Gyula Huszár utca 13. szám alatti cipészüzletéből 1500 pengő értékű cipőt és bőryanagot. Gál Joachim Szent János utcai szabóműhelyéből 4000 pengő értékű ruhát és szövetet. Gurász, Pirooska Gróf Széchenyi utca 15. szám alatti lakásából 2000 pengő értékű ruhaneműket. Lajos utca

1. szám alatti cipészműhelyéből 13-14 pár javításra odavitt cipőt loptak el. Leloptak egy csomagot a postakocsiról, amelyben 11 darab férfiing és sonka volt.

Ezeket a betöréseket február és március hónapban követték el. Az orgazdák Lakatos Sándor Cárán utca 16. szám alatti óskaaruhakereskedő és Fogel Menyhért Berkovits Ferenc utca 36. sz. alatti lakos voltak, akik a lopott holmikat megvették és tovább adták. Sok áru megkerült az orgazdáknál.

A rendőrség most tartja a helyszíni szemléket és rögzítik le a betörések időpontját, mert nagyon valószínű, hogy elkövetítés alatt is követtek el betöréseket.

Ha a helyszíni szemléket megtartják, akkor átadják a három betörőt és orgazdákat az ügyészségnek.

Magyarország Kormányzóját ünnevelte az Erdélyi Párt régi körzete kormányzásának 23-ik évfordulója alkalmával

Nagyvárad. Saját tud. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg tegnap este választmányi értekezletét az Erdélyi Párt régi körzete. Napirend előtt az elnök a Kormányzó Ur 23 éves országjáról emlékezett meg. Ezután a körzeti titkár szöványügyekben terjesztette elő jelentését.

Karsay Ferenc főmérnök, alelnök az Országos Központnak a visszacsatolt területeken végrehajtott földbirtokrendezéssel kapcsolatos kérdéseknek az országos gazdasági ingatlanok tekintetében való szabályozására vonatkozó M. E. számu rendelet végrehajtása tárgyában közölt leiratát ismertette. Dr. Erdélyi Gábor körzeti ügyész szintén az Országos Központnak M. E. 1440-1941. számu kár-enyhítési és megtámadásra vonatkozó rendeletét ismertette. Dr. Fülöp Kálmán titkár 4-március 14-én tartandó hazafias ünnepség programját terjesztette elő. Közölte a választmánnyal, hogy a Magyar Házban tartandó ünnepségen az ünnepi beszédet dr. Paál Árpád országgyűlési képviselő és dr. Vályi Armand gimnáziumi tanár tartja. A műsor többi számaiban a Református Leánygimnázium növendékei működnek közre.

Elnök jelentette ezután, hogy a párt országos vezérkara gróf Teleki Béla elnök, Albrecht Dező alelnök, László Dező országgyűlési képviselő és dr. Páll György országos főtítkárszemélyében március 25-én beszámoló értekezletet tartanak Nagyváradon. A körzet részéről az elnökön kívül Szabó Gyula, Karsay Ferenc, Balogh József, Keresztury Lajos, Hóbe Jenő alelnökök, dr. Erdélyi Gábor ügyész, dr. Fülöp Kálmán és Nagy Lajos titkárok vesznek részt az országos vezetők beszámolóján. Több kisebb ügy tárgyalása után a választmányi értekezlet a Magyar Hízek egy elmondásával ért véget.

Már csak néhány jegy kapható a Zöld Kereszt szombati hanversenyére

Nagyvárad társadalma mindig megértéssel támogatta a Zöld Kereszt nagyértékű munkáját. Ez nyilatkozik meg most is, midőn a csecsemőkelengye akciója javára rendez a Zöld Kereszt lakunkban is többször ismertett hangversenyét. Mint értesülünk, a szombati 6 órai kezdettel tartandó zöldkeresztes hangversenyre már csak néhány jegy kapható. A szereplő művészek ugyanazzal a műsorral Debrecen és Nyíregyháza után még e hó folyamán fellépnek, ahova a város vezetősége részéről kaptak meghívást.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYVÁRAD, SZÉCHÉNYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM. Telefon: 12-27. ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40...

Mindig veled...

Ha csöndes ember lesz belőlem, S nem nézhetek két szemembe már, Borús homlokod sem simogathatom...

Mikor tavasszal, omló napsugárban Ragyog az egész ébredő világ, Az égen teher felhőrojtok usznak...

Es majd később, ha kőd borul a tájra, S bággyadt sugár ömlik el mindenem, Az emulánsnak csökjá reszket...

KOPPANDY ERZSÉBET

Lelkigyakorlatok férfiak részére. Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad katolikus férfitarzsadalma részére április 1-én, 2-án, 3-án este fél 7 órakor...

BOLDOGGÁAVATNAK EGY SAVOYAI HERCEGNŐT. Róma. (MTI.) A Stefani Irada jelentti: Az egyházi törvényesek nemeokára összeül, hogy tárgyalja Napoleon Clotild savoyai hercegnő boldoggáavatásának ügyét.

Lelkigyakorlatok nők részére. Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad összes katolikus női részére március 29-én, 30-án, 31-én este fél 7 órakor lelkigyakorlatok lesznek.

UMBERTO OLASZ TRÓNÖRÖKÖS ÉS MUSSOLINI MEGBESZÉLÉSE. Róma. (MTI.): Mint hivatalosan jelentik, Umberto trónörökös a Duceval legutóbbi sardognai esemlőüjáról és más katonai természetű kérdésekről megbeszélését folytatott.

VESZ briliánst, ezüstöt, aranyat

Hilber és Inonü táviratváltása. Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelentti: A Führer szívélyes hangu üdvöz-lötáviratot intézett Inonü államelnök-höz ujiból való megválasztása alkalmá-val.

ELELMISZERHALMOZÁS MIAITT 10 HAVI BÖRTÖN. Szegedről jelentik: A szegedi törvényesek uzeorabírósága Bar-ta Sándor cukrászat nagy mennyiségű élelmiszer felhalmozása miatt tíz havi börtötre és négyezer pengő pénzbünté-tésre, Barta Lászlónét 6 hónapi börtötre és 4000 pengő pénzbüntetésére ítélte nem jogerősen. Textil elrejtése miatt Pollák István kereskedöt 5000 pengő pénzbün-tetésére ítélte a törvényesék nem jogerősen és a 15.000 pengő értékű áru el-kobzását rendelte el.

Megtöltötták a Szovjetunióban a len-gyelek kivándorlását. Stockholmól je-lentik: (MTI) A Német TI jelentti: A lapok londoni jelentése azerint a Szov-jetunióban megtöltötták a lengyelek ki-vándorlását, akik eddig Irakon és Irán-on keresztül vándoroltak ki.

AGYONVERTE IDÖS APJÁT. Mura-szombat. (MTI.) Murauszombat közelé-ben Nagytótlakon ifjabb Czug Sándor földműves összeeszlalkozott idős édes-apjával és egy tompa tárggyal holtra-verte. Czug Sándor előbb megszökött a faluból, majd visszatért, amikor a csendörök elfogták.

A hosszantartó béihurutok, a vastag-hél bántalmak és a végbél megbetege-désej kezelésében a régóta bevált, tisz-tán természetes „Ferenc József” keser-űviz — reggelenként éhgyomorra egy pohárral bevéve — sok esetben rend-kívül jötevő hashajtó. Kérdezze meg orvosát!

AZ EBOLTÁSOK SÖRRENDJE. Nagy-várad thj város polgármestere 7419. szám alatt a következő hirdetményt ad-ta ki: Az 1943. évi kötelező eboltásokat a városi állatorvosai hivatal a sertésvá-sártéren az alábbi sorrendben végzi: március 17-én az A, B, C kezdöbetük, 18-án a D, E, F, G kezdöbetük, 19-én H, I, J, K kezdöbetük, 20-án L, M, N, O kezdöbetük, 23-án P, R, S kezdöbe-tük, 24-én Sz, T kezdöbetük, 26-án az U, V, W, Z, Zs kezdöbetük. Nagyvárad, 1943. évi március hó 4-én. Polgármester nevében: Dr. Varga László s. k. tanács-nok.

Lidércfény Gyönyörű színes filmszoda, csak 16 éves felülieknek, mely lázba uozta az egész világ moziközönségét. Lidércfény Határhövet jelent a filmgártás történetében. Lidércfény

Ki az ur a Földközi-tengeren? Erre a fontos kérdésre ad tanulságos va-laszt a Magyar Katonaujság legujabb számának hosszabb cikke, kiértékelve az egyes támaszpontok értékét, s az ez-zel kapcsolatos hadászati helyzetet. Ér-dekes kép és szövegriportok, cikkek te-zenik változatosság a lapot, amelynek ára a négyoldalos képmelléklettel együtt változatlanul 10 fillér. Kapható min-denütt.

ELAD ACS TIBOR Széchenyi-tér 6. sz.

Németországban irányított sugarak-kal kísérleteznek. Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentti: Az egyik szakfolyóirat beszámol új-fajta irányított sugarakkal való kísér-letekről.

Két világhírű könyvtárt pusztítottak el Münchenben az angol bombák. Ber-linből jelentik: (MTI) A München el-jent legutóbbi angol légitámadás el-pusztította a világhírű Pinakotek és Schnak könyvtárat.

BELVÁROSI Csütörtöktől: A pesti óriási sikerrel egyidőben BAJTÁRSÁK A bajtársiasság és szerelem éposza. — Szilassy, Símor, Timár

Korona Filmszínház Csütörtökön utoljára Külvárosi örszoba Péntektől: Szerelmi álmok Liszt halhatatlan zenéje

Az izgalmas filmje! A kalandfilmek királya! INDIA TIGRISE a CASINOBAN

Koszorumegeváltás. Özv. Benosik Sám-dorné Takács József halála és temeté-se alkalmával 10 pengőt adott koszoru-megváltás címén a honvédszaladok hozzátartozóinak. A 180.000 számú csekkon befizették.

ARGENTINA HUSGONDJAI. Argen-tinában egyre többen ellenzik ujabban az Angliába irányuló hűszállítmányok folytatását. Amíg ugyanis a megsokott hajók állandóan utban vannak a sziget-oroszág felé, az árban még mindig nem lehetett megegyezni Angliával, mert London Argentínának csupán negyedré-szét akarja annak az árnak fizetni, amit az északamerikai husért minden szó nélkül megfizet. Söt mi több amit most vásárol, az egyelőre hitelbe meg, amit majd a háború után egyenlítenek ki. Buenos Airesben mértékadó körök keserűen jegyezték meg, hogy úgy lát-szik, Anglia azt hiszi, minden enged-ményt kéréselhet most Argentínából, midőn a rengeteg argentin hűemennyi-ség átvételére az angolokon kívül senki más nem jöhet számításba.

A Dreher-Haggenmacher Sör-gyár mérlege. A Pestü Tözsde írja: A Dreher-Haggenmacher Nagy-váradü Sörgyár R. T. 1.5 millió pengő részvénytöke. 3.133.000 pengő külön-bözö tartalékok mellett 361.000 pen-gő tiszta nyereséget mutat ki. A vál-lalat árnyeresége 6.696.000 pengő volt. A tiszta nyereség felosztásáról a Pestü Tözsde egyébként nem közöl részleteket.

NAGYVÁRAD ÉS VIDEKE IPAR-TESTÜLETE március hó 14-én, vasár-nap délután 5 órai kezdettel saját szék-házának dísztermében (Mesey Mihály utca 4. sz. a.) nagyszabású március 15-iki hazafias ünnepélyt rendez. Mű-sorra kerül: 1. Rákóczi induló, vegyes-kar, előadja a Kálvin Enekkar Kis Bé-la igazgató karnagy vezetésével. 2. Ün-nepi beszéd; tartja dr. Olasz Vilmos iparkamarai főtitkár. 3. Költemények: előadja Gazdag Ferenc. 4. Petöfi álma, szinpadi jelenet. Irta Losonczy Gábor. 5. Katona-dalok. Előadja a Kálvin ének-kar, vezényel Kis Béla igazgató kar-nagy. 6. Regöök. Kép. Irta Losonczy Gábor. Felkérjük iparos tagjainkat, hogy tekintettel az ünnepély hazafias jellegére, magyar iparosokhoz méltóan, azon mennél nagyobb számban vegye-nek részt. Vendégeket szívesen lát a Rendezőség.

1018/1943. szám. 1943. Pk. 10666. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEYNY Belvárosi Takarékpénztár r. t. buda-pesti bej. cég végrehajtó javára 900 P követelése és jár. erejéig 1943. év március hó 12. napján d. e. 12 órakor Nagyváradon, Berkovits Ferenc utca 52. sz. alatt a nagyváradü kir. járásbíróság 1942. évi 6229 sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 4230 P becs-értékű butorok, festmények, könyvek, ezüst- és porcelláneműek s egyéb in-góságok bíróság elárvereztetnek. Nagyvárad, 1943. év február 8.

Török Antal, kir. bír. végrehajtó.

NYILTTÉR

Szíves tudomására hozom a nagy-érdemü vevőközönségnek, hogy a „Meissenü Porcellán Kézműipar“ bizal-mát megnyerve, a háborus nehézségek dacára is sikerült némi árut beszerez-nem és még további küldeményekre is kilátásom van.

Sajnos, városunkban lelkiismeretlen egyének visszaélve a t. közönség bizal-mával, a legsilányabb porcellán-árut is valódi Meisseninek adják el. A valódi Meissenü porcellánt (attól eltérve, hogy 1710 óta ez Európa legelső porcellán kézműipara, amely csak a legfinomabb kaolinból és kizárólag kézmunkával előállított tárgya-kat készít) arról lehet felismerni, hogy minden darab tárgyra be van égetve a keresztbe tett 2 kard.

Hazafias tisztellettal: TOMPA FERENC kereskedő Rákóczi-ut 5.

Fenti közleményért sem a szerkesz-tőség sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

SZINHÁZ

Vita Tamási Áron „Csalóka szivárványa” körül

A Március legutóbbi száma kifogásolja az egyik kolozsvári napilap Tamási Áron darabjáról közölt kritikáját

Emlékeztet, hogy Tamási Áron legutóbbi színdarabját, a „Csalóka szivárványt” úgy a fővárosi, mint a kolozsvári kritikusok egy része kemény kritikában részesítette. Ennek az állásfoglalásnak most a kolozsvári egyetemi ifjuság hivatalos kiadványában, a *Márciusban* támadt visszhangja. Takácsy Miklós foglalkozik Tamási Áron darabjával és a kritikákkal, különösen az egyik kolozsvári napilapban *Finta Zoltán* tollából megjelent írását véve bírálat alá. A *Március* cikkírója Németh László állásfoglalására és élményére hivatkozva, megállapítja, hogy *Finta Zoltán* kemény kritikája indokolatlan és érthetetlen. Megállapításait ezzel zárja le: *Finta Zoltánról* mi is hasonlót szeretnénk mondani: Tamásival szemben tanúsított állandó rosszindulatára már mi sem találunk szavakat.

A *Március* említett cikkére az ügyben szereplő kolozsvári napilap most a következőket írja:

A Keleti Újság szerkesztősége a „Március”-ban közzétett cikke megállapítja a következőket:

Takácsy Miklós támadásával egy pusztán irodalmi síkon tartott bírálat úgy néz ki, mint maradt meg az esztétikai kérdések területén. Súlyos elvi és világnézeti szempontok vetődnek fel a Keleti Újság szerkesztősége módját ad színikritikusan arra, hogy ezeket az égetően komoly, a magyar életben tragikussá vált elvi és világnézeti szempontokat legközelebbi számunkban megvilágítsa.

RÁDIÓ

FÉNTEK, MÁRCIUS 12. Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bairási rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Zenekari művek.
- 11.15 Bagossy Judit zongorázik.
- 11.40 Waltner Károly dr előadása.
- 12.10 Országos Póstszenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bairási rádiószolgálat.
- 14.00 Bura Sándor cigányzenekara.
- 15.15 A Rádiózenekar műsorából.
- 16.00 Joo Tibor beszél Szalay Lászlórol.
- 17.00 A vészprémi Jézus Szíve Szóvetseg hangversenye a vészprémi székessygházból.
- 17.30 Sportközlemények.
- 18.00 Német hallgatásinknak.
- 18.20 Ádám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfőlőrája Rádiózenekar.
- 19.05 Gobbi Hilda február 27-i előadójának közvetítése.
- 21.10 Sovinecky László szalonzenekara.
- 22.10 Tánczene.
- 22.45 Magyar nóták.
- 23.15 A Rádiózenekar műsorából.

Budapest II.

- 18.30 Gyorsírótanfolyam.
- 19.05 A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Erre a tisztázásra idejében van szükség, mert — úgy látjuk — a kolozsvári egyetemi ifjuság lapjának szerkesztőségében tájékozatlanok bi-

Tolnay Klári és a budapesti operaház legnevesebb művészi vendégszereplőinek hó végén Nagyvárádon

Nagyvárád. Saját tud. Putnik Bálint színiközvetítő két napig Budapesten tartózkodott és a legnevesebb fővárosi színművészekkel tárgyalt nagyváradi vendégszereplésük ügyében. Hazatérése után beszélgetést folytatott a színiközvetítő munkatársunkkal és a következőket mondotta:

— A Vígsház március 26-án Hertelendy István új darabját, a „Jákyak” című színművet mutatja be. Minthogy ebben a darabban Tolnay Klári nem játszik, a Manderley ház asszonya pedig lekerül a műsorról, a kiváló mű-

zonyos személyi, elvi és világnézeti kérdésekben, már pedig azok ismerete nélkül az ifjuság szavát hallató lelkes fiatalok tárgyi ismeretek hiányában az új magyar élet szellemi rendjének kialakításáért folyó küzdelemben olyan magyar újságírókat támadnak, aki személye és meggyőződése szerint sokkal közelebb áll elveikhez és célkitűzéseikhez, mint az, akit védelmükbe vettek.

Finta Zoltán cikke bizonyára sok érdekes szempontot fog hozni ebben az ügyben, éppen azért általános érdeklődés előzi meg.

vésznyt sikerült kétnapi vendégszereplésre megnyerni. Március 26-án a Francia szobalány című vigjátékban, 27-én pedig a Tűzvészben lép fel.

— Sikerült megnyerni — folytatta Putnik Bálint — a budapesti Operaház öt kiváló művészt, Gyurkovics Máriát, Szabó Ilonkát, Rösler Endrét, Koréh Endrét és dr Laurisin Lajost is, akik március 29-én teljes operaházi együttessel adják elő Mozartnak a „Szókratész a szerájából” című gyönyörű operáját.

Férfiruhákat, használtakat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. udvarban. Hívásra házhoz jövök.

A színházi iroda közleményei:

A „Mária főhadnagy” minden esti előadása kivételesen fél 7 órakor kezdődik

Csütörtökön délután negyed 4 órakor egységes filléres helyárakkal Lehar Ferenc „Mosoly országa” című nagyoperett van műsoron. Minden földszinti jegy 90 fillér, emeleti jegyek 60 fillér, páholy 4 pengő.

Csütörtökön este munkás előadás keretében „Csipkeálaré” című mulatságos és izgalmas operett-újdonosság van a színház műsora.

„Mária főhadnagy”, az idény legnagyobb színpadi sikere pénteken este kerül bemutatásra premier-bérletben Daniss Győző rendezésében. Főszereplők: Jurik Julesi, Hotty Éva, Göndör Klári, Fajk Rózsi, Benkő Béla, Daniss Győző, Szabó Ernő, Bakay Lajos és Pákozdy Ferenc. Bámulatos kiállítás. Gyönyörű jelmezek. A „Mária főhadnagy” minden esti előadása a óráb hosszúságára való tekintettel **kivételesen fél 7 órakor kezdődik** Premier-bérlet pénteken este. A-bérlet szombaton este, a többi előadások bérletszünetesek.

Szombaton délután negyed 4 órai kezdettel nagy gyermekelőadás. Színiközvetítő „Az elvarázolt királykisasszony” című meseoperett sok-sok énekkal és tánccal. Rengeteg humor és vidámság. Olcsó helyárak. Jegyek 40 fillértől 260 fillérig már válthatók.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este: Ceipkeálaré. Pénteken este fél 7 órakor: Mária főhadnagy — premier-bérletben. Szombaton délután: Az elvarázolt királykisasszony. Szombaton este fél 7 órakor. Mária főhadnagy — A-bérletben. Vasárnap délután: Mária főhad-

Vasárnap este fél 7 órakor: Mária főhadnagy.

Hétfőn este kivételesen 6 órai kezdettel: Mária főhadnagy. (Diszelo adás.)

Kedden este fél 7 órakor: Mária főhadnagy.

A Kolozsvári Opera márciusi vendégjátékai

A kolozsvári Opera eddigi vendégjátékai ékes bizonyítást adták nemcsak az ország másoodik dalszínházának európai értelemben vett művészi felkészültségét, de alkalmasak voltak arra is, hogy Nagyvárád városára hitet tegyen a zenei kultúra iránti olthatatlan szomja mellett.

A közönség, eddig szinte ismeretlen arányú érdeklődése, a sajtó és szakértők lelkesedő elismerése mind azt bizonyították, hogy Nagyvárád közönségének lelki szükséglete a komoly muzsika. A város vezetősége helyesen ismerte fel a helyzetet, mikor jelentős anyagi áldozatok árán biztosította a kolozsvári Opera állandó nagyváradi vendégjátékát. Március 23. és 24-én kerül sor a kolozsvári harmadik szereplésére, amikor a legnagyobb élő magyar mester, *Kodály Zoltán* „Háry János” című dalműve, illetve *Delibes Leo: Coppélia és Rimsky-Korsakov: Seherzade* című balettje kerül bemutatásra.

Hogy milyen nagyszabású lesz a márciusi vendégszereplés, bizonyítja, hogy a kolozsváriak ezuttal 188 főnyi művészszerkezettel rándulnak át városunkba. Jön az egész nagyszerű kolozsvári zenekar, énekkar, a magánszereplők egész seregével élükön *Vaszy Viktor* igazgatóval és *Vitéz Tibor* főrendezővel. Ismét gyönyörködhetünk a kiváló kolozsvári táncgyűttesben, *Moravszky Ro-*

mán balettmester színes fantáziájában és finom virtuoz technikájában.

Bartos Irén primabalerina csipe-

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Briliánsot, aranyat, ezüstöt** vesznek Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356
- Aranyat, ezüstöt, briliánsot** vásárol Tarjan oras-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185
- Eladók** regények. Dr Baditz, Miskolc 611
- Eladó** jökarban levő szürke szövét kosztúm középalakra. Damjanich-u. 37. ajtó 4 366
- Jökarban** levő férfi kerékpár eladó. Érdeklődni: Vörösmarty-u. 1. 398
- Hármas** ocska ablak eladó. Akadémia-u. 8. 408
- Eladó** 2 szoba, konyhás ház. Értekezni Varga Lászlónál, Mindszent-u. 23. szám. Püspöki-ut. 397

Allást nyec

KIFUTÓ-PIUT felvesz a Szent László nyomda R. T. Szilágyi Dezső-u. 5.

Tisztviselőnt keres itteni iparvállalat azonnali belépésre. Csak érettségizett, jól számoló munkaerők — kezdők is — adják be ajánlatukat a fizetési igényük megjelölésével „Öskeresztény tisztviselőnt” jellegre a kiadóba. 388

17-19 éves ifjak, legalább 6 elemivel felvételnek a Dreher-Haggenmacher Sörgyár városzöllősi telepén. Jelentkezés 10-12 óra között. 393

KERESEK azonnalra 10 cipészt, 1 üzemvezetőt és egyet, akinek iparija van. Ajánlatok Büss Dezső, Kolozvár, Deák Ferenc-utca 49. szám alá küldendők.

20-30 éves nők legalább 6 elemivel felvételnek a Dreher-Haggenmacher Nagyváradi Sörgyárnál. Jelentkezés 10-12 óra között a városzöllősi telepén. 392

Perfekt manikűrös felvétetik, aki ondulássalhoz is ért. Cim a kiadóban. 407

Kocsisokat felvesz a Dreher-Haggenmacher Nagyváradi Sörgyár. Jelentkezés 10-12 óra között a városzöllősi telepén. 391

Perfekt gyors- és gépirónót felveszek. Dr Dobay és dr Könyves ügyvédi iroda, Szaniszló-utca 4. 405

Csapat és boltiszolgát felveszek. Péter Sándor, Piac közepén, városi sörház. 404

Fiatal bejárónót 15-re keresek. Jelentkezés délel 12-3 között Rónáné, Teleki-u. 4. 403

Műszerész vagy lakatos segédet kerékpár javításhoz felveszek. Jakab Kossuth-u. 5. 361

Külfelc

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 513

Kötök, horgolok ujat és boska szövőtereket, gyönyörűen javítok, **felbontok**, átalakítok, gyermekruhának is. Harisnyatápalás, bomlott szárból, szemzedés. Bodánánál, Kossuth-u. 18. kézimunkaüzletben. 387

Kölcsönt előnyös feltétel mellett folyósít „Hitelszövetkezet, Bethlen István u. 6. 362

KIADÓTULAJDONOS:

SEENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén, Nagyvárád, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.